

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Gfv.VI.30.527/2021/9.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Osztovits András előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Lohn Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lohn Balázs ügyvéd)

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ifj. dr. Burai-Kovács János ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.213/2021/7. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 22.P.23.285/2019/19. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 124.000.000 forint és ennek 2018. november 30. napjától a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Érvényesíteni kívánt jogként a Ptk. 6:519. §-át jelölte meg.

[2] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[3] A felperes fellebbezést terjesztett elő, amelyet az anyagi jogi felülbírálat körében a Ptk. 6:142. §-ában szabályozott, a szerződésszegéssel okozott károkért fennálló felelősség rendelkezéseire alapított.

[4] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. Indokolásában kifejtette, az anyagi jogi felülbírálat körében a felperes fellebbezési kérelmét a Ptk. 6:142. §-a szerinti kontraktuális, azaz a szerződésszegéssel okozott károkért fennálló felelősség anyagi jogi szabályainak megsértésére alapította, míg kereseti kérelme jogalapjaként a Ptk. 6:519. §-a szerinti deliktuális, azaz a szerződésen kívül okozott károkért fennálló felelősséget jelölte meg. Így a felperes fellebbezése a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 7. § 12. a) pontja alapján ténylegesen keresetváltoztatást tartalmazott, mivel a felperes a keresetével összefüggésben előadott korábbi jogállításhoz képest eltérő érvényesíteni kívánt jogot állított.

[5] A fellebbezésben keresetváltoztatásnak azonban kizárólag a Pp. 373. § (3)-(5) bekezdéseiben meghatározott esetekben, és a Pp. 364. §-a folytán alkalmazandó Pp. 217. § (1) bekezdése szerint keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem előterjesztése útján van helye. A kérelemben a felperesnek a Pp. 217. § (2) bekezdése szerint elő kell adnia – többek közt – az engedélyezés feltételeit és a feltétel fennállását megalapozó tényeket is. A felperes fellebbezésében azonban sem keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmet nem terjesztett elő, sem az engedélyezés feltételei körében jogállítást nem tett, és nem is adott elő olyan, a Pp. 373. § (2) bekezdése szerinti új tényt sem, amely önhibáján kívül az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására, vagy következett be. Mindezek miatt a Pp. 373. § (3) bekezdése alapján a fellebbezésben keresetváltoztatásnak nem volt helye. Ugyanígy nem állnak fenn a keresetváltoztatás Pp. 373. § (4) és (5) bekezdésében foglalt feltételei sem, mivel sem az elsőfokú bíróság az ítéletében, sem a másodfokú bíróság nem közölt a felekkel hivatalból figyelembe vett tényt, eltérő jogértelmezést, vagy a kérelemtől eltérés szükségességét.

[6] Kiemelte az ítélőtábla, hogy a bíróság a Pp. 2. § (2) bekezdése és a Pp. 342. § (3) bekezdése alapján az egész peres eljárás alatt – ideértve a másodfokú eljárást is – a felek által

előadott jognyilatkozatokhoz, így az érvényesíteni kívánt joghoz kötve van, határozata nem terjedhet ki a felperes keresetében nem állított jogra.

[7] A másodfokú bíróságot továbbá a fellebbezési eljárásban nemcsak a keresettel érvényesített jog, hanem a fellebbezési kérelem korlátai is kötik. Ilyen fellebbezési korlátnak minősülnek a Pp. 370. § (1) bekezdés és 371. § (1) bekezdés b) pontja alapján a fellebbezési kérelem és annak indokai, a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a jelen perben egyébként fenn nem álló, Pp. 380. §-a szerinti kötelező hatályon kívül helyezési okok kivételével – csak a fellebbezési kérelem e korlátai között gyakorolhatja.

[8] A felperes az elsőfokú ítélet megváltoztatása iránti fellebbezési kérelmét a keresettől eltérő érvényesíteni kívánt jogra alapította, amely fellebbezési indok a másodfokú bíróságot köti. E fellebbezési korlát miatt az ítéletábra a keresettel érvényesített jog tekintetében sem az anyagi jogi, sem az eljárásjogi felülbírálati jogkörét nem gyakorolhatja, és ezáltal sem anyagi, sem eljárási szabálysértések nem vezethetnek az elsőfokú ítélet megváltoztatásához. A fellebbezésben megváltoztatott érvényesíteni kívánt jog tekintetében pedig keresetváltoztatásnak nem volt helye, ezért az e körben előadott fellebbezési indokokat az ítéletábra nem vizsgálhatta, így azok sem vezethettek sem az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás, sem az abból levont jogi következtetések felülbírálatához, és ezáltal az elsőfokú ítélet megváltoztatásához sem.

[9] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, egyúttal a felülvizsgálat engedélyezését is kérte a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással. Az engedélyezés körében megsértett jogszabályként a Pp. 373. § (1) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság határozata ellentétes a Fővárosi Ítéletábra Pf.20.668/2020/5. számú ítéletével, amelyben az ítéletábra úgy foglalt állást, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban előadott tényállítást kívánta újabb jogszabályi hivatkozással alátámasztani, ami a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján nem kizárt, ezért azt a másodfokú bíróság érdemben bírálta el. Továbbá, szintén a Fővárosi Ítéletábra a Pf.20.316/2020/8. számú határozatában nem találta érdemi elbírálást akadályozó tényezőnek, hogy a fellebbező fél meg nem engedett keresetváltozásnak minősülő körülményre hivatkozott. Az elvi jelentőségű jogkérdést abban látja, hogy a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátozottsága, illetőleg a keresetváltoztatás másodfokú eljárásban érvényesülő tilalma eredményezheti-e azt, hogy egy fellebbezés teljes egészének érdemi elbírálását a másodfokon eljáró bíróság felülbírálati jogkörének gyakorolhatóságának hiányára hivatkozással megtagadja.

[10] A Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésekre utalással, azonos jogi indokolással hagyta helyben az ítéletet, ezért a Pp. 408. § (2) bekezdése és 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felperesnek felülvizsgálat engedélyezése iránt kérelmet kellett előterjesztenie, aminek eleget tett.

[11] A Kúria a felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta az alábbiak szerint.

[12] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben az 1/2021. (VII. 12.) PK

vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Mindezek alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a felperes által előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében.

[13] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy elsőfokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat [1/2021. (VII.12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 1. pontja].

[14] A fentiekből következőn a felperesnek mindenekelőtt a fentieknek megfelelő elvi jelentőségű jogkérdést kellett volna kérelmében megfogalmaznia. Elvi jelentőségű jogkérdésnek olyan jogkérdés minősül, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel függ össze. A felperes által a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében megfogalmazott, a fentebb írtak szerint rögzített tartalmú általános jellegű, nem az ügy egyedi körülményeire vonatkozó, ezért részben hipotetikus kérdések nem felelnek meg e követelményeknek, így a felülvizsgálat engedélyezését nem alapozhatják meg.

[15] Rámutat a Kúria arra is, önmagában nem elegendő az elvi jelentőségű jogkérdés megfogalmazása és az sem, ha a Kúria egy ilyen kérdésben még nem foglalt állást. Az is szükséges, hogy az engedélyezés iránti kérelemben a fél arra hivatkozzon, hogy az adott jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes. Ha a fél erre az engedélyezési okra hivatkozik, az engedélyezés alapjául szolgáló eltérő bírói döntéseket az engedélyezés iránti kérelmében egyértelműen azonosítható módon – legalább a határozatot hozó bíróság nevének és a határozat számának feltüntetésével – meg kell jelölnie. (PK vélemény 1. pontjának indokolása).

[16] A Kúria megítélése szerint a felperes által hivatkozott másodfokú határozatok nem ellentétesek a jogerős ítélet megállapításaival. A megjelölt jogszabálysértés és elvi jelentőségű jogkérdés körében az eltérés megállapításához olyan másodfokú bírósági határozatot kellett volna a felperesnek megjelölnie, ami kimondja, hogy a keresettől eltérő jogalapra alapított fellebbezés nem minősül keresetváltoztatásnak. A Fővárosi Ítélőtábla 8.Pf.20.668/2020/5. számú határozatában, annak is a felperes által idézett [19] bekezdésében azt rögzítette, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban előadott tényállítását kívánta újabb jogszabályi hivatkozással alátámasztani, ami a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján nem kizárt. Ebben az ügyben a fél fellebbezésében a keresetében előterjesztett jogalaphoz tartozó jogi indokolását és érvelését egészítette ki további jogszabályi hivatkozással. A jelen ügyben azonban nem ez a helyzet, ugyanis a felperes a fellebbezésében az anyagi jogi felülbírálat körében a keresetétől eltérő – deliktuális helyett kontraktuális felelősség szabályainak megsértésén alapuló – jogalapra hivatkozott.

[17] A felperes eltérő határozatként a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.316/2020/8. számú ítéletére is hivatkozott, bár ez esetben nem jelölte meg a hivatkozott határozat melyik része tartalmaz a jogerős ítélettől eltérő megállapítást a keresetváltoztatás körében. Ilyen eltérést a Kúria sem tudott beazonosítani, épp ellenkezőleg a hivatkozott ítélet [41] pontjában a Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy a felperesnek a fellebbezése kiegészítése körében az ingatlan-nyilvántartás okirati elvével összefüggésben kifejtett jogi érvelése – a keresetben és egyéb perfelvételi iratban elő nem terjesztett – új jogi érvelésnek minősül, amely a Pp. 7. § 12. pont b) pontja értelmében keresetváltoztatásnak minősül, ez azonban a Pp. 373. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárás során nem megengedett.

[18] A kifejtettek értelmében a Kúria a felülvizsgálatot a megjelölt okokból nem látta engedélyezhetőnek, következésképpen azt a Pp. 411. § első bekezdése alapján megtagadta.

[19] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. május 17.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András s.k. előadó bíró,
Dr. Farkas Attila s.k. bíró

hiteléül:

A kiadmány

S.K.

bírósági ügyintéző